Debrecen, 1932. XXXVI. évfolyam 5. szám. Péntek, január 8.

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy hóra 2·40 P. Negyedévre 7 P. Félévre 14 P Egész évre 28 P. Egyes szám ára hétköznap 10, vasárnap 20 fillér

Felelős szerkesztő vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 16 Telefon 23—48. Kiadóhivatal Kossuth utca 3 szám Telefon 21—41

Ma féláru jegynap olvasóinknak az Urániában

Ujfajta boldog ujév kivánat

Az idő kerekc lassan forog, de biztosan öröl. Amit magasra emel, felmagasztal egyik pillanat, a másik azt eldobja messzi tán. Amikor a békeszerződések elindultak pusztító utjukra, a világ urai azt hitték, hogy a pusztitásai után megmaradt világot megmentették a béke számára. A megmaradt, de rettenetesen legyözött békevilág, emberfeletti harcot kezdett egzisztenciája megmentése érdekében s mig egyik kezével fizette a jóvátételt és a hadisarcot, addig másik kezével dolgozott, hogy életét megmenthesse és jövendőjét biztosithassa. Tizenhárom szomoru, megpróbáltatásteljes esztendőnek kellett aláperegnie, amig a békeszerződés rombolásai teljes egészükben kibontakoztak. Előbb a lélek harcoltak a békeszerződésekből folyó keservekkel szemben, azután a nyers erő, a kéz és agy együttes munkáia vette át a küzdelmet, csakhogy valamely módon ki lehessen vergődni a bajok áradatából. Tizenhárom esztendő minden konferenciája azért folyt le, hogy a bajokat a konferenciák határozmányaival enyhiteni tudiák; tizenhárom esztendő minden barátsági és kereskedelmi szerződése azért köttetett, hogy a népek és nemzetek élete valahogyan biztositassék. A jóhiszemüek biztak, bizakodtak, a kételkedők minden sikertelenség után várták, hogy mikor torpan meg az idő kereke s mikor állnak meg a politikai és gazdasági élet instrumentumai? Az idő vaskövetkezetességgel haladt, s a bajok nemhogy kevesbedtek volna, ellenkezőleg, egymásra torlódtak, mint a jégzalás táblái. Hogy mi, legyőzöttek látiuk meg a feltorlódó bajokat, az csak az igazság erejével hat s nincs kiábrándító, józanító, belátásra biró hatása, de amikor maguk a győzők torpannak meg s azok kénytelenek meglátni a szörnyü, pusztító igazságot, amely vérünkbe, husunkba vág, saját fajtájukat pusztitja, gyengiti és tizedeli, akkor méginkább meg kell állanunk egy komoly szóra.

Ilyen alkalom volt Románia egykori miniszterelnökének, az erdélyi oláh patriota Vaida Vojvoda Sándornak ujévi megnyilatkozása, amely a világ szeme előtt, de maguk előtt, az erdélyi oláhok előtt is halomra döntötte azt az ábrándot, azt a történelmi hazugságot, amely az oláh nép felszabaditását és felszabadulását hirdette a nagy világnak.

Az oláh irók és történetirók tanuságtevése szerint a trianoni békeszerződés sikere, „Nagyrománia megszületése, az oláh egység megteremtése a Vaida Vojvoda Sándor nevéhez füződik. Most ugyanaz a Vojvoda Sándor, akinek Románia Erdélyt köszönheti, a világ legbizarabb szózatával fordul az ujév alkalmából erdélyi oláh testvéreihez s azt kivánia a „felszabadult" erdélyi oláhságnak, hogy szántsanak tovább az erdélyi oláh testvérek testén a Regát rozsdás ekevasával s a Regát jóvoltából ne boldogság, ne megelégedés, ne anyagi fejlődés legyen az erdélyi oláh testvérek jövendő életsora, hanem szenvedés és kálvária.

Miért ez ujfajta boldog ujév kivánat? Semmi másért, mint azért, hogy az erdélyi oláh nép vezére 13 esztendős szenvedés után belátta azt, hogy Erdélynek nincs mit keresnie a Regát oldalán. Régóta morajlik már az erdélyi oláh lélek s a 13 év alatt 13-ezer helyen, 13-ezerféle vonatkozásban és hangnemben zugott már az elégedetlenség, de az csak az egyszerü nép fájdalmas hitvallása volt a regáti oláh testvérek vérszivó politikájával szemben. Most aztán az erdélyi oláh nép felelős vezéreinek egyike, a sulyban és tekintélyben Maniu Gyula mellé állitható Vaida-Vojvoda Sándor mondja ki a vérfagyasztó szentenciát a bukaresti cralom fejfájára . . .

Mintha Ahasverus átkozódása hangzanék fel Vajda Vojvoda szájából a rettenetes ujévi kivánság: „Legyetek nyomorultak és szenvedők erdélyu román testvéreim, ezt kivánom nektek az ujévben!" Miért? Miért? Meddig? Hát azért, mert a trianoni békeszerződés nyomorba és rabságba taszitotta az erdélyi románságot. Nem mi mondjuk, Vaida Vojvoda, Románia volt miniszterelnöke kiáltja világgá az oláh ujév alkalmával. Ezt az igazságot aztán — a világ urai is meghallhatják.

Hitler másfél órás megbeszélést folytatott Brüning kancellárral és a német hadügyminiszterrel

Az elnökválasztás kérdéséről tanácskoztak

Berlin, január 7.

A birodalmi kancellár és a birodalmi védőrségi miniszter kivánságára esütörtökön eszmecsere volt Brüning dr. birodalmi kancellár, Groener dr. birodalmi védőrségi miniszter és Hitler, a nemzeti szocialista párt vezére között. A beszélgetésen a küszöbön álló belpolitikai döntésekről, elsősorban a birodalmi elnökválasztás kérdéséről volt szó.

Berlin, január 7.

A birodalmi kancellár, Groener hadügyminiszter és Hittler Adolf között mintegy másfél órahosszat tartó megbeszélés volt. A megbeszélés után Hitler nyomban érintkezésbe lépett a nemzeti ellenzékkel és az ehez tartozó többi szervezet vezetőivel, hogy a megbeszélésről tájékoztassa őket s meg tudja felfogásukat a birodalmi elnök hivatali idejének meghosszabbitására vonatkozólag.

München, január 7.

A nemzeti szociálista munkáspárt német birodalmi vezetőségének sajtóirodája közli:

Hittler tegnap este Groenerrel, ma délután pedig Brüning dr. birodalmi kancellárral és Groenerrel megbeszélést folytatott a birodalmi elnökválasztásról. Hittler a birodalmi kancellárral szemben fenntartotta magának azt az állásfoglalást, hogy előzőleg a nemzeti ellenzék pártjaival közölhesse felfogását.

Nyugtalankodik a francia a tó

Páris, január 7.

Franciaországaban Brüning és Hitler találkozásának hirét nagy nyugtalansággal fogadták. A Németországból származó és minden valószinüség szerint a kormányhoz közel álló helyekről lanszirozott hirek szerint ugyan Brüning Hitlerrel csak az elnökválasztás ügyében kivánt tárgyalni, de Franciaországban sok helyen biztosra veszik, hogy a találkozás kapcsolatban áll a készülő jóvátételi konferenciával is. A kormányhoz közel álló helyről hangoztatják, hogy amennyiben Brüning azért lép érintkezésbe Hitlerrel, hogy ezáltal Franciaországra nyomást gyakoroljon, illetve a francia közvéleményt megijessze, akkor rosszul számit, mert Hitlerék hatalmának esetleges növekedése Franciaországot csak még szivósabbá tenné abban a diplomáciai harcban, amelyet saját biztonságának katonai és pénzügyi alátámasztása érdekében folytat.

Magyarország pénzügyi helyzetét január 11-én kezdi tárgyalni a Népszövetség

Genf, január 7.

A nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsága január 11-én kezdi meg 44. ülésszakát. A pénzügyi bizottság ezzel tudomásul veszi bécsi, illetőleg budapesti képviselőjének Ausztria, illetőleg Magyarország pénzügyi helyzetéről szóló első negyedévi jelentését. A görög-bulgár megállapodás, a görögországi és az esztországi nemzeti bank helyzete és a bulgáriai menekültek elhelyezése mellett szerepel a pénzügyi bizottság napirendjén a nemzetközi agrár jelzálog hitelintézet létesitéséről szóló egyezmény ratifikálásának előrehaladása, az aranydelegáció jelentése és a devizák forgalmának szabályozása a különböző államokban.

A tanács megbizásából foglalkozik a bizottság a hosszu- és rövidlejáratu hitelintézetekről szóló javaslattal és a nemzetközi kölcsönökkel kapcsolatos döntőbiráskodási záradékkal. A nemzetek szövetségének tanácsa január 25-én kezdi meg 66. ülésszakát. Az ideiglenes napirenden mintegy 30 különböző kérdés szerepel, igy mindenekelőtt a kinai kormány megkeresése a népszövetségi alapokmány 11. cikkelyének alkalmazása ügyében. A kisebbségi kérdések során tárgyalás alá kerül az erdélyi székely határőrök leszármazottainak peticiója az oláh kormánnyal szemben, amelynek ügyében a tárgyalások az oláh kormánnyal már régóta folyamatban vannak.

Gazdasági kérdések a Népszövetség tárgysorozatán

Genf, január 7.

A januárban tartandó népszövetségi tanács ülésén kivül a bizottságok egész sora tart ülést. Ezek között igen nagyjelentőségüek a gazdasági tárgyu tanácskozások. Időrendben első az ugynevezett arany-delegáció ülése, amely az arany vásárlóerejének problémájával, az aranytermelés helyzetével és az arany megoszlásával foglalkozik. A szénipari delegáció a gazdasági bizottság megbizásából a szénkérdést teszi ujabb vizsgálat tárgyává, különös tekintettel a bányatulajdonosok között kötött regionális megállapodásokra és a munkaidő tartamát szabályozó 1931. évi egyezményre.

A tulajdonképeni gazdasági bizottság vitája egyebek között felöleli az európai tanulmányi bizottság gazdasági tanulmányairól szóló jelentést, nemkülönben tudomásul veszi az elmult novemberi prágai devizakonferencia munkálatairól szóló jelentést.

Az európai tanulmányi bizottság külön bizottsága tanulmányozás alá

A lap ára 10 fillér

velte a szovjetkormány által javasolt gazdasági megnemtámadási szerződéstervezetet és az ajánlott módosításokat és észrevételeket szintén január folyamán tárgyalja. Az európai tanulmányi bizottság napirendjén az albizottság októberi és novemberi munkája szerepel. Szó lesz a mezőgazdasági termékek preferenciális rendezésének kiterjesztéséről. Tanulmányozni fogja továbbá azt a kérdést, hogy a népszövetségben részt nem vevő államok milyen feltételekkel csatlakozhatnak a nemzetközi mezőgazdasági jelzálogintézet megteremtéséről szóló egyezményhez.

A mai minisztertanács programja

A pénteki délutáni minisztertanácson Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter ismertetni fogja azt az anyagot, amelyet a genfi népszövetségi tárgyalásokon fog a magyar kormány nevében előterjeszteni.

Egyébként a minisztertanácson egy másik igen fontos kérdés vár még tisztázásra. Ugyanis Zsitvay Tibor igazságügyminiszter a Házban több felszólalásra válaszolva hangoztatta, hogy a képviselői összeférhetetlenség reformjáról szóló törvényjavaslatot sürgösen megalkotja. Értesülésünk szerint az igazságügyminisztériumban már elkészült az összeférhetetlenségi reformról szóló törvényjavaslat és a holnapi minisztertanács fogja tárgyalni. Az uj javaslatot Zsitvay Tibor miniszter előreláthatólag a Ház legközelebbi ülésén fogja előterjeszteni.

A Nemzeti Bank felhívása a külföldre utazó közönséghez

Budapest, január 7.

Az utóbbi időben mind jobban elterjedt az a szokás, hogy külföldi tartózkodás költségei pengőösszegeknek lefizetése ellenében voltak biztosithatók és a közönséget szánios hirdetés hivta fel erre az eljárásra. A Magyar Nemzeti Bank ezuttal is figyelmezteti a közönséget és az utazási irodákat, hogy a külfölddel való fizetési forgalom ellenőrzésére vonatkozó szabályok értelmében pengőösszegeknek ilyen célra való lefizetése, mint külföldi személy javára, fizetési engedélyhez van kötve. Ilyen engedély hiányában tehát befizetéseket teljesiteni tilos. A tiltalom megszegése vagy kijátszása kihágás, amely két hónapig terjedhető fogházal, vagy nyolc ezer pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

NAGYSZALLODA
„IMPERIAL"
GRAND HOTEL
Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.
1 perc a Keleti pályaudvartól.
Legmodernabb berendezésü elsőrangu családi szálloda. 152 szoba hideg-meleg folyóvizzel, központi fütéssel, telefonnal, elsőrendü olcsó étteremmel.
Alap igazolt előfizetői 20 százalék kedvezményben részesülnek.

A cseh—magyar gazdasági közeledés lehetőségéről ir egy francia lap

Páris, január 7.

A Temps prágai tudósitója megállapitja, hogy az agrárpárt kivételével a cseh közvélemény általánosságban kedvezően fogadja a dunai államok közeledésének gondolatát. Ami a közeledés formáját illeti, ez még bizonytalan. A megegyezésnek mindenesetre gazdasági térre kell szoritkoznia. Cseh felfogás szerint a tárgyalások sikerének első feltétele, hogy a politikát kirekesszék. Nem gondolnak arra, hogy Magyarországtól külpolitikai céljainak elejtését kivánják, noha ezek a célok érintik Csehország integritását. Ugy vélik, közös érdek, hogy minden olyan kérdést kikapcsoljanak a vitából, amely nem oda tartozik és amelynek tekintetében ma ugysem lehetne megoldást várni. Ugy remélik, hogy a gazdasági érdekek összeegyeztetése olyan légkört teremt, amely később azután lehetővé teszi a vitát ezekben a kérdésekben is.

Meghalt Maginot francia hadügyminiszter

Páris, január 7.

Maginot hadügyminiszter a mára virradó éjszaka két órakor sulyos béltifusz és mell-, valamint májbetegségben azon a klinikán, ahová néhány nap előtt vitték, meghalt.

A hadügyminiszter halála tulajdonképpen meglepetés, mert az orvosok még szerdán este bizakodással szóltak állapotáról.

Holttestét még az éj folyamán a hadügyminisztérium palotájába vitték, ahol felravatalozzák.

André Maginot 1877 február 15-én született; 1910-ben megkezdte parlamenti pályafutását, a demokrata és szociális akció egyik mandátumát kapta meg. A háboru kitörésekor Maginot mint egyszerü gyalogos vonult be és résztvett a verduni harcokban, ahol 1914 november havában megsebesült, miután közben altiszté lépett elő. A háboru befejezése után, 1920-ban elsőizben vállalt — Millerand kabinetjében — tárcát, a nyugdijügyminisztériumot; két évvel később Poincaré a hadügyi tárcát bizta rá, amelyet a kartell uralmának kivételével mindmáig betöltött. Politikailag Maginot a militarisztikus Franciaország eszméjé képviselte teljes sovinizmussal és hegemónikus törekvéseivel. Maginot volt az, aki Poincarét, akivel szoros barátság füzte össze, a Ruhr-megszállásra rábeszélte és folyton amellett volt, hogy Németországot katonai demonstrációkkal félemlitsék meg. A francia védkötelezettség leszállitásához egy esztendővel ezelőtt csak kényszerből, a baloldal nyomása alatt járult hozzá. Soviniszta beszédei a leszerelés kérdésével kapcsolatban még általánosan emlékezetesek.

Páris, január 7.

A ma délben tartott államtanács ugy határozott, hogy az elhunyt hadügyminisztert nemzeti közköltségen temetteti el. Az államtanács után Doumer köztársasági elnök a hadügyminisztériumba ment, hogy személyesen rójja le kegyeletének adóját a ravatalnál.

A Méliusz cserkészcsapat vetitettképes tábori beszámoló ünnepélye

A Keresztyén Ifjusági Egyesület 231. sz. Méliusz cserkészcsapata január 10-én délután 5 órai kezdettel a református Kollégium disztermében vetitettképes tábori beszámoló ünnepélyt rendez a balatoni nagytáborról. Müsor: Cserkészinduló. Énekli a „Bethlen Gábor"-raj. Prológus. Irta Meisels László, Szavalja Medve László. Üzent a tábor. Irta Szöllössy István. Szavalja Papp István. Vetitettképes beszámoló a nyári balatoni nagytáborról. Mondja Baszisztа Albert, a csapat parancsnoka. Tábori cserkész dalok, énekli a raj. Cserkész monológ. Előadja Tóthfalusi Géza. Hadifogoly. Szindarab 3 jelenetben. Szereplők: Czibere Lajos, Papp István, Nagy Sándor, Czibere László, Szabó Ede, Tóthfalussy Géza, Bancsi János, Horváth Kálmán, Szász István, Németh József, Buluk Péter, Pauló Ferenc, Horváth Tihamér, Tóth Mihály, Zoller Géza, Szoboszlay István, Bubán Kálmán, Kiss Imre, Pfeiffer Károly, Kovács Dezső, Szabolcsky Sándor, Horváth Béla. — Utána: Cserkész dialog. Előadják Szász István és Horváth Tihamér. Záróbeszéd. Mondja Huszka Mihály pi. cs. tiszt. rajparancsnok. Csapatinduló. Énekli a „Bethlen Gábor-raj". — Diszleteket a szindarabhoz Buluk Péter tervezte és festette.

Belépésre jogositó müsor a csapat tagjainál és az ünnepély szinhelyén kapható. Szünetben olcsó buffet áll a közönség rendelkezésére, melyet a cserkész-mamák áldozatkészsége ad össze, hogy ezzel is segitségére legyen e nemes munkának.

Debrecen legszebb fürdőjében
a
MARGIT
gőz- és kádfürdőben
1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.
Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy 1 pengő 20 fillérért váltható minden villamos kalauznál.
Férfiak és nők számára egész nap nyitva.

Az ügyvédek tiltakoznak az uzsoratörvény megalkotása ellen

Budapest, január 7.

A Budapesti Ügyvédi Kamara csütörtökön este rendkivüli közgyülést tartott. A közgyülés elfogadta Baracs Marcell előterjesztett határozati javaslatát, majd az uzsoratörvény tervezettel foglalkoztak. Az ügyvédi kamara nem tartja időszerünek az uzsoratörvény megalkotását, amikor az ország gazdasági élete sulyos válsággal küzd.

Gál Jenő határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben kérik az ügyvédi képviselőket, hogy a parlamentben minden alkotmányos eszközzel igyekezzenek meggátolni a törvény elfogadását. A közgyülés a határozati javaslatot elfogadta.

Elischer Vilmost nevezte ki a Kormányzó a Pénzintézeti Központ ideiglenes elnökévé

Budapest, január 7.

A Kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére dr. báró Korányi Frigyest, a Pénzintézeti Központ elnökét állásából saját kérelmére felmentette és egyben göllniczbányai Elischer Viktor miniszteri tanácsost, a Pénzintézeti Központ igazgatósági tagját a Pénzintézeti Központ elnöki teendőinek ideiglenes ellátásával megbizta.

A japánok előnyomulása Mandzsuriában

London, január 7.

A mandzsuriai japán haderők elérték a tulajdonképpeni kinai határt. Ma reggel elfoglalták Sang-Hai-Kwant, ahol a kinai nagyfal véget ér. Ezzel lényegében biztositották maguk számára egész Mandzsuria ellenőrzését.

Svájc ismét megengedte a nagy állatexportot

Budapest, január 7.

A Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet közli, hogy ma délután Svájcból vett telefonértesülés szerint a svájci szövetségi kormány 1932 január 18-tól kezdődően ismét engedélyezi a magyar vágómarha Svájcba való bevitelét.

Felakasztotta magát egy munkanélküli

Pécs, január 7.

Kramarick Aladár 56 éves volt szállodaportás szerdán délután az egyik pécsi vendéglőben egy társasággal borozgatott. Közben kiment az udvarra s ott felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. hozzátartozói szerint azért menekült a halálba, mert már hónapok óta nem tudott elhelyezkedni.

Tüzifa, kőszenek!
I-ső rendü áruk
jutányos árakon és pontos kiszolgálással szerezhetők be a „Turul" fatelepen. Böszörményi ut 2. Mester u. végén. Telefon 12—91.

Bethlen György grófj az erdélyi magyar párt elnöke éles beszédet mondott az oláh kormány ellen

Bukarest, január 7.

Bethlen György grófj, az országos magyarpárt elnöke beszámolóbeszédet mondott. Elismerését fejezte ki a kolozsvári magyarság nagyszerü magatartásáért az általános választások folyamán, amelynek eredménye lett az ő képviselői mandátuma is. Ezek a választások a kormányhatalom részéről a legbrutálisabbak voltak. Székely földön hatósági segédlettel végig tiporták a magyar nép szabadakarat-nyilvánitását. Annak idején a magyar párt jóakaratu várakozással fogadta ezt a kormányt, mert ugy hirlett, hogy e kormány szakitani akar az eddigi elnyomó kisebbségi politikával és kedvező szándékai, tervei és javaslatai vannak, de a magyarságot ismét csak csalódások érték. Bukaresthez viszonyitva, az erdélyi városok holmi jobbágy községekké süllyednek le, mert legujabban a kormány kategóriákba osztja a városokat. A mai sulyos gazdasági és pénzügyi válságot a kisebbségek sinylik meg a legerösebben.

Véres utcai harcok a forrongó Indiában

London, január 7.

Bombayban nagy zavargások készülnek, mert az angol fenhatóság tömegesen tartóztatja le a hindu nacionalista vezéreket és a kongresszusi párt tagjait. Már eddig is több mint ötszáz politikai fogoly van Bombayban. Benaresben Gandhi hivei a gyülésezési tilalom ellenére népgyülést akartak tartani és a rendőrséget kövekkel halligálták meg. A rendőrök tüzeltek a tömegre.

Karachi-ban a lakosság a tengerpartra vonult és sót párolt. A rendőrség nyugodtan nézte és egyelőre nem avatkozott be. A kongresszusi párt minden politikai tevékenysége meg van bénitva, mert az állami hatóságok nem türnek politikai gyülést. Bombayban tegnap ismét tömeges letartóztatások voltak. Nyolc hindu női vezért is fogságba vittek.

Két hindu bankban a rendőrség megvizsgálta a könyveket *és a kongresszusi párt pénzét lefoglalta*. A tőzsdék és a hindu üzletek zárva vannak. Posztókereskedések előtt őrszemek állanak, különösen nők és őrjáratok cirkálnak a városban, hogy visszatartsák a vevőket, akik angol boltokban akarnak vásárolni.

Jupelpore-ban is véres utcai harcok voltak, mikor letartóztatták a hindu nacionalista szervezet vezetőit. Gandhival jól bánnak a poonai Yerashwdar-fogházban. A Mahatma szokás szerint hajnali négy órakor kel fel és éppen olyan a napi munkabeosztása, mint odahaza. Ujságokat is szabad olvasnia, leveleit még csak nem is cenzurázzák, sőt megengedték neki, hogy egy második titkár is bejárjon hozzá, mert egy embernek nem győzi a munkát.

Küszöbön áll az elsőfoku közigazgatási birróságok szervezeti reformja

Wlassics Gyula báró beszéde a közigazgatási bíróság teljes ülésén

A közigazgatási bíróság szerdán tartotta évnyitó teljes ülését. Az ülésen Wlassics Gyula báró nagyszabásu évnyitó beszédet mondott, amelyben foglalkozott a közigazgatási bíróság szervezeti reformjának a kérdésével. Hangoztatta, bárminő legyen is a szervezeti reform, föltétlenül ragaszkodni kell ahhoz a vezető elvhez, hogy a közigazgatási biráskodás függetlensége csorbát ne szenvedjen és hogy a törvény oly szükitő rendezéstől tartózkodjék, amely a már egyszer birói védelem alá helyezett ügykört a független biráskodás védelméből kizárja. Alig van esztendő, amelyben ne történt volna a közigazgatási biráskodás területén hatásköri kibővités. Az ország megcsonkitása után sokan azt hitték, hogy a bíróság ügyforgalma lényegesen csökkenni fog. Az adatok azonban azt bizonyitják, hogy az ügyforgalom inkább emelkedett. Mig a beadványok száma 1899-ben a pénzügyi osztályban 3280 volt, addig 1930-ban a pénzügyi osztályban 24.328-ra, a közigazgatási osztályban pedig 7919-re emelkedett.

Felsorolta Wlassics Gyula báró azokat az ujabb törvényes intézkedéseket, amelyek alapján a közigazgatási bíróság munkaköre jelentékenyen bővült. Foglalkozott a közigazgatási eljárás uj szabályaival.

— Nem hallgathatom el, — ugymond —, hogy a birói itélkezés alapjául szoláló jogszabályok megváltoztatásának a biráskodást megnehezitő hatását még fokozza az, hogy az uj törvények rendelkezései több helyütt nem világosak, sokszor ellentmondók és igy a közigazgatás terén eltérő gyakorlatot idéznek elő.

Beszéde végén ujból kiemelte a közigazgatási biráskodás terén a reformintézkedések szükségességét.

A legkomolyabban foglalkoznak az alsófoku közigazgatási bíróságok szervezeti reformjának előkészitésével. Igy akarják felszabaditani az apróbb jelentőségü ügyek halmazától a fontosabb ügyek elintézésére hivatott felső közigazgatási bíróságot.

Modern FÉMBUTOR Neubauernél
Magoss György tér.

Január 18.-án öt iró között kiosztják az idei Baumgarten-dijat

Budapest, január 7.

A Baumgarten-irodalmi-dij zsürije most tartotta ülését, amelyen döntöttek arról, kik kapják meg idén a dijat. A dij ebben az esztendőben is 4000 pengő, azonban tekintettel a gazdasági viszonyokra, az eddigi tiz, illetve a tavalyi nyolc nyertes helyett az idei esztendőben csak öt iró, illetve esztétikus kap a legnagyobb irodalmi alapitványból.

A zsüri az idén Szabó Lőrincet, Nagy Lajost, Füst Milánt, Gellért Oszkárt és Halász Gábort tartotta legméltóbbnak a dij elnyerésére. Szabó, Nagy, Gellért és Füst neve jólismert a közönség előtt. Az egyetlen kevésbé ismert név Halász Gáboré, aki a Szépmüvészeti Muzeum fiatal tisztviselője, Szekfü Gyula történész növendéke volt és tanulmányai alapján kapta a dijat.

A tiztagu zsüri — amelynek elnöke Ambrus Zoltán — felküldötte döntését a főfelügyeleti hatósághoz. A kultuszminisztérium közalapitványi ügyosztálya, amely a legfelsőbb fórum, nemigen szokott változtatni a Baumgarten-zsüri itéletén, s igy január 18-án, az ünnepélyes kiosztáson minden bizonnyal a fenti öt iró kapja a dijat.

Kóbor cigányok meggyilkoltak és kiraboltak Szeged határában egy öreg házaspárt

Szeged, január 7.

Az Átokháza 60. számu tanyán Bólya Ferenc 61 éves gazdálkodót és 60 éves feleségét meggyilkolva találták. A gyilkosságot tegnap látogatóba jött vejük vette észre, aki — miután hiába dörömbölt — az ajtót feltörte. A szobában az öreg házaspár vértócsában összeszurkálva feküdt és már nem volt bennük élet. Minden jel arra mutat, hogy rablógyilkosság történt. A rablók teljesen kifosztották a lakást. A holmikat kocsira rakták és a gazda lovaival elmenekültek. A konyhában véres kést találták, ezzel követték el a gyilkosságot. A csendőrség a nyomozást megindította. Azt hiszi, hogy a gyilkosságot kóbor cigányok követték el.

A város feljelentette az inségakció csalóit

Soron kivül tárgyalják le a visszaélések ügyét

Debrecen város inségakció bizottsága ülést tartott, amelyen az inségakció legaktuálisabb folyó ügyeit tárgyalta le. Megállapitotta, hogy a népjóléti miniszter egyik rendelete értelmében az inségmunkán foglalkoztatott emberek betegbiztositási kötelezettsége egyelőre szünetel. A bizottság azonban szociális és humanitárius szempontok szem előtt tartásával legalább a baleset elleni biztositást fent akarja tartani. Ezért közelesen tárgyalásokat kezdenek az OTI. helyi intézetével, hogy az inség munkások baleset biztositását méltányos feltételek mellett vállalja el.

A bizottság tudomásul vette, hogy a csendőrség és rendőrség selejt ruháit átvették. Ezeket a ruhákat elsősorban a fatermelésnél foglalkoztatott emberek között osztják szét. Külön albizottságot küldtek ki annak megállapitására, hogy ezen felül még hány felnőtt részére kellene ruhát adni.

A bizottságban a polgármester bejelentette, hogy az inségesek részéről tapasztalt visszaélések ügyében megtették a feljelentéseket. A bizottság most átirattal fordult a törvényszék elnökéhez és az ügyészséghez, hogy ezeket a bünügyeket soron kivül tárgyalják le, mert elrettentő példát akarnak statuálni a bünösök megbüntetésével. Előrelátható, hogy ezek az ügyek sok munkát adnak a törvényszéknek, mert nagyon sokan vannak, akik kétszer jelentkeztek a segélyért, akadnak olyanok, akik több oldalról kapnak ellátást és főként sokan voltak, akik a kapott élelmiszereket eladták. Ezek ellen csalás cimén fog megindulni az eljárás.

WILLY FORST a világszerte ismert és kedvelt filmszinész áll városunkban ismét az érdeklődés középpontjában. Uj filmjében

„A Mona Lisa elrablása"-ban

még közvetlenebb, még nagyszerübb, mint az eddigi filmjeiben, megtekintésére MA FÉLÁRON adunk jegyet az alábbi szelvények beszolgáltatása ellenében. Előadások kezdete fél 5—7 és fél 10 óra.

URANIA

„DEBRECENI UJSÁG"
Féláru-jegy
váltására jogosit.
Egy személy részére
az Uránia
Január 8-iki
bármely előadásra.
Előadások kezdete:
fél 5, 7 és 10 órakor

„DEBRECENI UJSÁG"
Féláru-jegy
váltására jogosit.
Egy személy részére
az Uránia
Január 8-iki
bármely előadásra.
Előadások kezdete:
fél 5, 7 és 10 órakor.

Porosz szén helyett ma mindenféle hazai szén nagy választékban igen jó minőségben és olcsó árban
Gabányi Sándor utóda
LANG MIKLÓS Debrecen legrégibb cégénél
Csapó-utca 28 szám. Telefon 4—49.

Losonczy Dezső zeneszerző sulyos autószerencsétlensége

Budapest, január 7.

Csütörtökön éjszaka két óra táján a József-körúton összeütközött két gépkocsi és az összeütközés következtében Losonczy Dezső zeneszerző sulyosan megsebesült. Az összeütközés következtében az autótaxi felszaladt a járdára és nekiütődött egy lámpaoszlopnak. Losonczy Dezső 40 éves zeneszerző agyrázkódást, vállcsonttörést és egész testén sulyos zuzódásokat szenvedett. A mentők a zeneszerzőt életveszélyes állapotban a Rókus-kórházba vitték. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapitására, hogy melyik sofför terheli a felelősség?

Megindult a borvásárlás Hajdumegyében

(A Debreceni Ujsáz tudósitójától.)

A pénzügyminiszter Kepes Albert berettyóujfalui lakosnak engedélyt adott arra, hogy szeszfőzés céljaira a vármegye területén a termelők borát maligán fokonként egy fillérért összevásárolhassa. Ezzel Hajdumegyében is megindul az a kampány, amelynek eredményeképpen igen sok bort fognak szeszé kifőzni és motalkónak felhasználni.

Szigoritják a fogyasztási adó ellenőrzését

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A legutóbbi tanácsi értekezleten szóba került, hogy a városi vámsorompóknál még mindig nagyon hiányos az ellenőrzés és a felét sem szedik be annak a kövezetvámnak, amit be lehetne szedni. Ugyancsak baj van a fogyasztási adók lerovása körül, mert még mindig nagy mértékben folyik a borcsempészés. A polgármester ezzel kapcsolatban az ellenőrzés szigoritását rendelte el. Intézkedés történt, hogy meg vizsgálják az üzletekben árusitott nyulakat, vadakat, mert az a gyanu merült fel, hogy a fogyasztási adót ezek után sem fizetik meg.

Szini-, kabaré- és varietteelőadások a mozikban

Dr. Csatáry Béla miniszteri tanácsos kijelentette, hogy rövid időn belül a belügyminisztérium rendeletet bocsát ki, amelynek alapján lehetővé teszik, hogy ugy a fővárosban, mint a vidéki városokban, mozgóképszinházakban minden különleges engedély nélkül szini-, kabaré- és varietteelőadásokat tarthassanak. A belügyminiszterium kénytelen lehetővé tenni egyes vidéki városokban azt, hogy a mozikban szinielőadásokat tarthassanak, mert több vidéki városban nincs megfelelő szinházterem, másrészt pedig rendkivül sok szerződésnélküli szinész és artista van, akiknek lehetővé akarják tenni, hogy időközönként keresethez jussanak.

Uj kocsi- és használt lószerszámok kaphatok, javitást méltányos árban vállal,

Tóthfalussy Géza,

szijgyártó, nyerges Cegléd-u. 7

Szilvássy János nyugalmazott őrnagy tizenegy éves fiát játék közben agyonlőtte egy cseléd

Borzalmas szerencsétlenség egy Nádudvar melletti tanyán

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Megrendítő szerencsétlenség történt január hatodikán a Nádudvar mellett levő Kösülyszeg tanyabirtokon, ahol egy tizenegy éves gyermek véletlen szerencsétlenség áldozata lett. A kösülyszegi egyes számu tanyán lakik már évek óta idős Szilvássy János nyugalmazott őrnagy és családja. Az őrnagy ötödikén este kiadta a rendelkezést, hogy a padlást a cselédség tisztitsa ki. Hatodikán hajnalban a cselédek fel is mentek a padlásra és hozzáláttak a padlás téli nagytakirtásához. Közben felment a padlásra az őrnagy tizenegyéves János nevü gyermeke is, aki együtt dolgozott passzióból a cselédséggel. Az alkalmazottak között volt egy fiatal legény is, aki tisztogatás közben egy régi, elrejtett orosz puskára bukkant. A tizenegy éves Szilvássy János kiváncsiságától hajtva odasietett és a legénnyel együtt nézegették a fegyvert. Közben — nem tudni, hogy játékból-e, vagy véletlenségből —, az őrnagy kisfia eltávolodott a fegyvertől, amelyet az eddigi adatok szerint a cselédfiu tréfából feléje forditott. Több izben megcsinálták ezt a mozdulatot, amig a cselédség szorgalmasan takaritotta a padlást és ügyet sem vetettek a két fiatal fiu játékára. A következő pillanatban azonban hatalmas dörrenés rázkódtatta meg a padlást és a tizenegy éves Szilvássy János véresen holtan bukott le a földre. Az történt, hogy a fegyver játék közben elsült és a golyó gellert kapott, majd belefuródott a szerencsétlen gyermek homlokába, amelyet az egyvelővel együtt kiszakitott.

Leirhatatlan rémület támadt a padláson dolgozó cselédség körében a tragikus eset miatt, de a lövés zajára csakhamar megjelentek a földszinten lakós földbirtokos-őrnagy és családtagjai is, akik szintén a legnagyobb rémülettel és megdöbbenéssel látták a szörnyü szerencsétlenséget. A kisfiun ekkor már nem lehetett segiteni, mert a golyó teljesen szétroncsolta a koponyáját.

A tragikus esetről azonnal értesitették a csendőrséget. A nyomozás rögtön megindult és kiderült, hogy a fiatalkoru cseléd játszott a fegyverrel és miközben piszkálta annak ravaszát, igy sülhetett el az orosz puska, amelynek golyója megölte Szilvássy Jánost. A cselédfiu maga is beismerte, hogy együtt játszottak a gyerekkel s neki sejtelme sem volt arról, hogy a fegyver töltve van, vagy hogy piszkálás következtében is elsülhet. A fiatalkoru legényt a csendőrség őrizetbe vette és ma, vagy holnap fogja átkisérni a debreceni királyi ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbiróság fogja ujabban kihallgatni. A helyszinre időközben kiszállott dr. Preineszberger Jenő tanácselnök a központi vizsgálóbiróság vezetője dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos kiséretében és megejtették a boncolást, valamint a vizsgálóbiró bevezette az előzetes vizsgálatot annak megállapitására, hogy mi módon történt a szerencsétlenség és hogy ezért a cselédfiun kivül terhel-e valakit felelősség

Nagy érdeklődés mellett folyt le a kollégiumi diákszövetség szerdai összejövetele

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a kollégiumi diákszövetség ezévi első összejövetelét január 6-án délután 6 órakor az Angol Királynő külön termében. Az összejövetelt vitéz dr. Bessenyey Lajos főgimnáziumi igazgató, a szövetség ügyvezető elnöke nyitotta meg, összetartásra buzditva a szövetség tagjait, egyben kivánva nekik erőt az elkövetkezendő sulyos idők elviseléséhez és egy boldogabb uj esztendőt. Üdvözölte dr. Piványi Jenőt, a Pénzintézeti Központ egyik igazgatóját, aki a szövetség összejövetelén megjelent és akinek köszönheti a kollégium, hogy az angliai alapitványát visszakapta, üdvözölte továbbá dr. Somogyi Zoltánt, az aranydiplomás orvost és dr. Horvay Róbert c. igazgatót, aki a szepesi diákok képviseletében jelent meg.

Az összejövetelnek legérdekesebb előadása a dr. Herpay Gáboré volt, aki alapos történeti felkészültséggel és hiteles adatokkal mutatta ki, hogy mit köszönhet Debrecen városa a kollégiumnak, rámutatott arra, hogy a kollégium volt az, amely Debrecen iparát, kereskedelmét, vásárait fellenditette és a kollégium tette a várost ismertté az egész világon. A végső konkluziója az volt, hogy amennyit köszönhet a kollégium a városnak, annyit köszönhet a város is a kollégiumnak.

Csobán Endre főlevéltárnok Balogsa János munkakerülő csizmadia esetét ismertette a tógás diákokkal a városi levéltár gazdag anyagából az ő megszokott egészséges humorával, állandó derültségben tartván a megjelenteket. Hasonló érdekességü volt dr. Nagy Sándor főgimnáziumi tanár felolvasása a „Legatus" cimmel, amelyben egy legátus szenvedéseit és megpróbáltatásait ismertette az elekciótól kezdve addig, mig a legációból haza jön. — Élénken ecsetelte azokat a nehézségeket, amelyekkel egy legátusnak meg kell küzdeni. Előadását viharos taps jutalmazta.

A szövetség legközelebbi összejövetele február 3-án lesz hasonló érdekes és értékes programmal.

A megjelentek közül az alábbiak nevét sikerült feljegyezni:

Dr. Vásáry István polgármester, Szentgyörgyi Lajos ny. altábornagy, vitéz dr. Bessenyey Lajos főgimn. ig., Karay Sándor koll. igazgató, dr. Szőts Géza kormányfőtanácsos, Piványi dr. Pénzintézeti Közp. igazgató, dr. Korpássy László tisztiorvos, dr. Nagy Sándor főgimn. tanár, dr. Szabó Zsigmond rendőrfogalmazó, Vargha Béla kiseg. isk. igazgató, Baja Mihály lelkész, dr. vitéz Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok, Madar Zoltán s. lelkész, Koss Zsigmond dohánybeváltó főtiszt, dr. Nagy János ügyvéd, Birta István főgimn. tanár, dr. Balogh Béla törvényszéki tanácselnök, Csire János Máv. főintéző, Fábián Károly ny. banktisztviselő, Erdélyi József tanácsi iktató, dr. Bucsay Gergely Máv titkár, Rózsa Ernő ny. árvaszéki ülnök, Hegedüs Lajos bizt. int. igazgató, dr. Csürös Ferenc városi tanácsnok, dr. Bacsó Jenő egyetemi tanár, dr. Herpay Gábor városi főlevéltárnok, dr. Bertók Lajos tanár, Győry Lajos fogmüvesmester, dr. Riesz Kálmán kocsigyáros, Csobán Endre városi főlevéltárnok, Nagy Géza igazgató, dr. vitéz Szabó Sándor bizt. int. főtitkár, dr. Somogyi Zoltán orvos, dr. Szeremley Béla főgimn. tanár, Messter István Máv főfelügyelő, Debreczeni Jenő ny. gázgyári igazgató, ifj. dr. Somogyi

Modern ACÉL BUTOR Neubauernél

Magoss György-tér.

Zoltán orvos, dr. Kömlóssy Pál rendőrfőtanácsos, dr. Horvay Róbert reálisk. igazgató, Debreczeni János bányamérnök, dr. Szabó Sándor gyáros, dr. Tamássy Géza tiszti orvos, Debreczeni András gépészmérnök, dr. Budaházy-Bruckner Ernő főtanácsos, dr. Hegedüs Jenő ügyvéd, Vass András iparisk. tanár, dr. Bucsy Ferenc ügyvéd, dr. Kardoss Albert ny. reálisk. igazgató, dr. Tassy Ferenc tanár, dr. Tóth Aurél nyó kuriai biró, vitéz dr. Kovách Elemér törvsz. biró, dr. Jakucs István főgimn. tanár, dr. Kun Sándor főgimn. tanár, Rickl Antal nagykereskedő, dr. Rácz Lajos bizt. igazgató, Kovács István polg. isk. ig., dr. Ménes Lajos ügyvéd, dr. Hadházy Béla ügyvéd, Nagy Sándor mérnök.

Hirtelen meghalt az oláh igazságügyminiszter

Bukarest, január 7.

Hamangiu igazságügyminiszter ma reggel szivszélhüdés következtében meghalt. Mint igazságügyminiszter a legfelsőbb biróságnak is tagja volt.

Óriási érdeklődés a Katholikus Figyelő irodalmi estje iránt

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Megemlékeztünk már róla, hogy a *Katholikus Figyelő* ezidén is megrendezi mindenkor nagy érdeklődéssel kisért irodalmi estjét az *Arany Bika* disztermében. Hiradásunk az egész városban általános érdeklődést keltett s azóta egyre nő azok száma, akik biztositani akarják helyüket. Ez az érdeklődés egyáltalán nem szokatlan s teljesen érthető is, hiszen a Katholikus Figyelő eddig megrendezett irodalmi estjei valósággal eseményei voltak Debrecen kulturális életének, amelyek mindenkor hatalmas közönséget vonzottak s megmozgatták a társadalom minden tétegét. A jelekből itélve, az Arany Bika diszterme ezidén is szinültig megtelik nagy és előkelő publikummal, amit minden egyéb körülménytől eltekintve is garantál *Bangha* páter közreműködése is. Páter *Bangha* neve közel két évtizede fogalom már Magyarországon: a harcos, megalkuvást nem ismerő elvhüséget jelenti s az elmének azt a csudálatosan finomra csiszoltságát, amely a legbonyolultabb kérdésekbe a biztos látás csalhatatlan reflektorával világit bele.

A Katholikus Figyelő irodalmi estje január 17-én délután 5 órakor kezdődik. A jegyek árai: I—V. sorban 2 P, a többi sorban 1 P. Erkélyülés 50 fillér. A mult évben 4 pengő volt egy ülőhely az első sorokban, ezidén azonban tekintettel voltak a megváltozott gazdasági viszonyokra. Jegyelővétel szombaton reggel 10 órától eszközölhető Antalffy, vagy Springer könyvesboltjában, addig minden jegyigénylést a Katholikus Figyelő szerkesztőségében kell bejelenteni. Telefon: 34—01. Vagy a plébániahivatalban, telefon 30—15. Már most jelentik, hogy a páholyjegyekből mindössze nehány darab van még lefoglalatlan. Azért nagyon helyesen jár el a közönség, ha biztonság kedvéért már most intézkedik jegyek iránt. A lefoglalt jegyek kiváltására január 16.-án estig nem késik, sőt az sem baj, ha nem váltják ki, mert a jelekből itélve, minden megmaradó jegynek kerül gazdája az előadás napján.

Hirek

1932 január 8.

Prot.: Szörény. Kath.: Szevér.

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó" Mihalovits Jenő, Piac-utca 33.; „Muraközy" Preisler Ernő, Piac-utca 72.; „Sas" Mandel József, Hatvan-utca 70.; „Csillag" Beke Barna, Árnád-tér 1.; „Nádor" dr. Sztankay Aba, Szent Anna-utca 66.

—

Előfizetőinkhez!

Tekintettel arra, hogy a lap előállitása tetemes költségeket emészt fel, felkérjük mindazon igen tisztelt előfizetőinket, akik hátralékban vannak, hogy a hátralékot sürgősen beküldeni szíveskedjenek. — Postatakarék befizetési lap száma 2478.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

—

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban már harmadik napja fagypont körül áll a hőmérő és az alföldi hótakaró napközben tovább olvad. A Mátrában és Bükkben a magasabb fekvésekben nem volt olvadás.

Budapesten 7-én délben a hőmérséklet 3 fok Celsius, a tengerszintre átszámitott légnyomás pedig 755 milliméter.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Még enyhe idő, változó felhőzet, sokhelyütt (főleg az ország északi felében) esők és (kivált a hegyekben) élénk északnyugati szél.

—

— **Dr. Kolosváry Sándor országos közegészségügyi főfelügyelő Debrecenben.** Dr. Kolosváry Sándor kir. egészségügyi főtanácsos, országos közegészségügyi főfelügyelő csütörtökön délben Debrecenbe érkezett. Érkezése után dr. Hadházy Zsigmond főispánt kereste fel hivatalában. Pénteken délelőtt dr. Láng Sándor városi tiszti főorvos bevonásával a népjóléti miniszterium megbizásából folytat fontos tárgyalásokat. A magyar közegészségügy kiváló vezetőalakja pénteken délután utazik vissza Budapestre.

— **Tiszteletbeli elnevezések a városnál és vármegyénél.** Dr. Hadházy Zsigmond főispán a polgármester előterjesztésére Lukács Jenő nyug. máv. főmérnököt városi tb. műszaki tanácsossá, dr. Reke Gusztáv városi tiszti ügyészt tb. főügyésszé, dr. Des Combes Emil árvaszéki ügyészt tb. városi főügyésszé, az alispán előterjesztésére dr. Szálkay Antal hajdúböszörményi és dr. Márton Gábor hajduszoboszlói polgármestereket tiszteletbeli vármegyei főjegyzővé, dr Csorba Antal és dr. Kozma Imre hajdúböszörményi és dr. Lente Lajos hajdudorogi ügyvédeket tb. vármegyei tiszti főügyészekké, dr. Simon József hajduszoboszlói városi orvost tb. vármegyei főorvossá nevezte ki.

— **Inséggabonát kapnak a nádudvari szegények.** Nádudvaron 650 munka- és keresetképtelen szegény van, akik önhibájukon kivül jutottak nyomorba. Dr. Hadházy Zsigmond főispán most felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a szokásos inséggabonát ezek részére is utalja ki.

Dr. Szathmáry István elnök betegsége miatt bejelentette lemondását az Ébredő Magyarok választmányának

Az ébredők elnökük távozását csak ideiglenesnek tekintik s a közgyülésnek javasolják, hogy az elnöki széket a jövő tisztujitásig ne töltse be

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja január 5-én tartotta ezévi első választmányi ülését a tagok nagyszámu és élénk érdeklődése mellett. Dr. Szathmáry István elnök elsőben is a december 20-án Budapesten lefolyt évi országos közgyülésről terjesztette elő jelentését, amely az igazgatóságba és az országos választmányba számos kiváló munkaerő megnyerése által egy mozgalmas és sikerekben gazdag ujesztendő igéretét hozta karácsonyi ajándékul az ébredőknek. Azután az utolsó választmányi ülés óta történtekről tett összefoglaló jelentést, többek között a Gálócsy Árpád által szerkesztett „Magyarok Lapja" megjelenéséről, amely az ébredő törekvéseket teljesen fedő irányzatával és eredeti, szines tartalmával hódító fegyvernek igérkezik az intranzigens nemzeti küzdelmek számára.

De legnagyobb figyelmet, sőt megdöbbenést Szathmáry elnök azzal a jelentésével keltette, hogy egészségének már-már aggasztó megromlása miatt az elnöki tisztség alól való felmentését óhajtja kérni a közgyüléstől, mert — mint mondotta — tisztában van azzal, hogy a nemzet élethalálharcában előreláthatólag fokozott mérvben lesz ráutalva az ébredő magyarság lelkesedésére és tetterejére, mint a multban, s az egyesület nemzeti missziójának lendületét betegsége miatt lecsökkent munkabirásával nem akarja károsan befolyásolni. Bár mint közkatona az utolsó lehelletéig küzdeni kiván az ébredő magyarságra ezután váró nagy harcokban is, minthogy azonban azoknak lelkismeretéhez mért eddigi teljes odaadásával vezére lenni kimerültsége miatt nem tudna, legelső ébredő kötelességének momentán azt érzi, hogy átadja helyét olyan bajtársának, aki az ébredő társadalomra váró kemény, de nem kétséges kimenetelü küzdelmet az őmaga által is megkivánt teljes munkaerővel és lendülettel képes továbbvezetni. Kéri a választmányt, hogy visszavonhatatlan elhatározásának pártoló javaslatával legyen a közgyülés előtt szószólója.

A választmányra az elnök váratlan bejelentése láthatólag a szomoru megdöbbenés erejével hatott. Dr. Szathmáry István, mint főtitkár, majd elnök, már kilencedik esztendeje vezeti a debreceni csoportot s fényes elméjével, uri magyar egyéniségével, páratlan munkabirásával és energikus vezéri rátermettségével ez idő alatt nemcsak bajtársai osztatlan bizalmát és szeretetét biztositotta a maga számára, hanem az egyesületen kivülálló körökben is tiszteletet és elismerést küzdött ki országos viszonylatban is annak a mozgalomnak, amelynél nehezebb feltételek mellett pedig egy irányzat sem harcolt még a magyar közéletben a maga igazainak megvalósításáért. Természetes, hogy ily viszonyok között dr. Szathmáry István távozási szándéka a legfájdalmasabb konsternációt keltette a bajtársak sorában. Egymás után szólaltak fel dr. Kováts Béla, Harkányi Ede, dr. Aurbach Miklós, dr. Vargha Lajos, Szele György választmányi tagok s az egyesületi munka-teher fokozottabb átvállalásának igéretével igyekeztek az elnököt, a választmány egyértelmü helyeslése mellett, elhatározásának megmásitására és a csoport további vezetésére birni. Miután azonban az elnök eredeti szándékától eltéríthető nem volt, a választmány az iránta érzett bajtársi szeretettől és elhatározásának tiszteletétől indittatva oly értelemben határozott, hogy javasolni fogja ugyan a lemondás elfogadását, de egyszersmind azt a határozott óhajtását is kifejezésre fogja juttatni a közgyülés előtt, hogy az elnöki szék a jövő tisztujitásig ne töltessék be, minthogy az alelnököknek az ügyvezetéssel való megbizása mellett ezt a megoldást az alapszabály is lehetővé teszi s másfelől reméli a választmány, hogy dr. Szathmáry István az egyesület ragaszkodó szeretetét és óhajtásának tiszteletét hasonló megértéssel viszonozva, egészségének helyreállása után nem fog elzárkózni az elől, hogy az egyesület gondját majd ujból felvegye s az ébredő programot az ő addig is nagyon nélkülözött régi energiájával és lelkesedésével diadalra vezesse.

*

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja február 9-én, kedden délután 6 órakor Kálvin-tér 13. sz. alatti klubhelyiségében, a dr. Szathmáry István elnök lemondása folytán szükségessé vált intézkedések megtétele végett rendkivüli közgyülést tart, amelyre a bajtársak teljes számu megjelenését kéri az Elnökség.

—

— **A Máv. Filharmonikus Zenekar** második bérleti hangversenye január 10-én, vasárnap este lesz Ábrányi Emil vezénylete alatt. Előadásra kerül Beethoven ritkán hallható „Tripl-Concert"-je zenekari kisérettel (előadja a Buza—Erdész—Galánffy trió), továbbá Berlioz: „Harold Itáliában" c. szimfóniája zenekarra és szólóbrácsára (szólóbrácsa: dr. Sebestyén Lipót), ezenkivül Mendelssohn: „Szentiváni éji álom" c. nyitánya és Goldmark: „Bevonulási induló a Sába királynőjéből." Napi jegyek Hegedüs és Sándornál előjegyezhetők. — Ugyanott csonka bérlet váltható a még hátralevő 3 bérleti hangversenyre.

Játékkártya reklámárai:
Magyar kártya, nagy alaku P 1.50. Römy kártya, csomagja P 1.90. Ongyujtók és alkatrészei nagy választékban. Szász trafik, Piac-utca 64. sz.

— **Elloptak egy gyermekkocsit.** — Farkas Lajos debreceni lapszerkesztőt kellemetlen meglepetés érte a mult nap. A főszerkesztő annak idején vásárolt egy kétszáz pengő értékü gyermekkocsit, amelynek a szine sötétkék volt, a kivitele „luxus", két oldalán pedig nickelfogantyukkal volt ellátva. Ez a gyermekkocsi az utóbbi, hideg időkben az előszobában találta meg a helyét. Amikor Farkas szerkesztő hazament, mindenütt kereste a gyermekkocsit, de nem találta. Napokon keresztül tüvé tettek minden helyet a kocsi érdekében, de eredménytelenül. Végül is a szerkesztő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tolvaj ellen és a nyomozás megindult. Közben a szerkesztő a nyomravezetőnek illő jutalmat tüzött ki.

— **Kevés pénze maradt? Ünnep után sokat vásárolhat érte! Kulcsár Imre és fiainál. Katonai felszerelések.**

— **Évnyitó teljes ülés a kir. itélőtáblán.** A debreceni kir. itélőtábla évnyitó teljes ülését január 7-én tartotta meg a kir. itélőtábla összes tagjainak jelenlétében. Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök megnyitó beszédében elsősorban méltatta a kir. itélőtáblának az elmult évben kifejtett munkásságát, ismertette az ügyforgalomra és az elintézések eredményére vonatkozó általános adatokat és a személyzeti viszonyokban beállott változásokat. Ezt követően a kir. itélőtábla elnöke a bizottságokat a következőképen alakitotta meg. A törvények hiányaira felügyelő bizottság elnöke: Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök; tagjai: dr. Perjéssy Mihály, Kelemen Ernő, dr. Várady Sándor, Nagy Kálmán, dr. Galló Jenő és Szuhányi Andor tanácselnökök és hivatalból Szirmay István kir. főügyész. Könyvtári bizottság: elnök: dr. Perjéssy Mihály tanácselnök; tagjai: dr. Várady Sándor és dr. Galló Jenő tanácselnökök, továbbá dr. Bornemissza Károly és dr. Homola László kir. itélőtáblai birák. A dijnokok ügyeinek megvizsgálására alakitott bizottság: elnök: Kelemen Ernő kir. itélőtáblai tanácselnök, tagjai (rendes tagok): Ágh Béla és Abaházy József, póttagok: Lábos Béla és Szép László kir. itélőtáblai birák. Végül a fegyelmi bíróság, amelynek a kir. itélőtáblai elnök az elnöke, sorshuzás utján a következőkép alakult meg: rendes tagok: Fehér Kálmán, Ágh Béla, dr. Balogh István, dr. Neuwirth György, póttagok: Baróthy Zoltán, dr Visky Sándor, dr. Homola László és Spitkó Ferenc kir. itélőtáblai birák.

— **Összeállitják a hősi halottak névsorát.** A város tudvalevőleg felépitette a Hősök Mauzoleumát, melynek oldalára márványtáblákat erősitenek fel és ezekbe belevésik a debreceni hősi halottak neveit. A polgármester most utasitotta az elsőfoku hatóságot, hogy a hősi halottak névsorát pontosan állitsa össze.

„ANGOL"BAN FRISS CSAPOLÁS PARACELSUS SÖR

— **Nyukosz közlemény.** A Nyukosz debreceni főcsoportja 17-én délután 5 órakor tartja évi közgyülését a városháza kistanácstermében. Esetleges inditványok csak akkor vehetők figyelembe, ha azok 8 nappal előbb, január 12-ig beérkeznek. Elnökség.

— **A Lord Rothermere Klub összejövetele.** A Lord Rothermere Klub az ünnepi szünetek utáni első rendes heti összejövetelét ma, pénteken este hat órai kezdettel tartja rendes összejövetele helyén, a Gambrinus-vendéglő különtermében. Az összejövetelen bárki résztvehet s az angol nyelvben és társalgásban angol nyelvtanár vezetése mellett gyakorolhatja magát. Sem tagsági, sem belépődij nincsen.

— **Gazdasági cselédek kitüntetése.** A földmivelésügyi miniszter minden esztendőben elismerő oklevelet és készpénzjutalmat ad azoknak a gazdasági cselédeknek és munkásoknak, akik hosszu időn keresztül példás hüséggel szolgálnak egy helyen. A most kezdődött esztendőben a főispán a következőket terjesztette fel kitüntetésre: Szentkirályi Lajos 78 éves földesi, Papp Lajos 53 éves szoboszlói, id. Komjáthy Mihály 67 éves hajdúböszörményi mezőgazdasági munkásokat, Csorvási József 60 éves nádudvari, Barna János 48 éves sámsoni és Bardi János 41 éves jószai mezőgazdasági munkásokat.

Modern FÉMBUTOR Neubauernél
Magoss György-tér.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Ujvári Antal fm.—Radócz Erzsébet, Kabai János lakatos segéd—Seres Piroska; Gacon Fülöp fogorvos—Mohácsy Anna, Pákozdi István fuvaros—Porkoláb Zsuzsa, Kovács Antal csatorna munkás—Vámedi Piroska.

Születések: Vajda János iroda altiszt leány Mária, Keresztesi Ferenc fogházőr leány Ilona, Basch Géza kereskedő leány Éva, Bagi László fm. fiu János, Deli István kőmüves segéd fiu István, Szabó István rendőr törzsőrmester fiu István, Leiter Ferenc fm. leány Margit, Szabó Imre fm. leány Katalin, Halász József fm. leány Erzsébet, 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: özv. Némethy Istvánné, Kecskés Julia ref. 84 éves, Rothermere-u. 18., özv. Karacs Béláné Ormós Ilona ref. 33 éves, Késes-u. 69., Csontos József ref. 28 éves, Teleki-u. 46., Klein Ferencné Markovics Róza izr. 38 éves, Beregszász, özv. Szendrei Sándorné Tóth Julia ref. 72 éves Wolaffka-u. 16., Tóth Sándor ref. 4 éves, Dohánygyár-u. 1., Deli István ref. 1napos, Csokonai-u. 43., Tarczy Kálmán ref. 38 éves, András-u. 17., Gál Sándor ref. 24 éves Szent Anna-u. 1., Illyés Józsefné, Takács Zsuzsa ref. 72 éves, Jánosi-u. 9., Csikos Eszter ref. 5 éves, Kassai-ut 39.

—

— **A Szent Erzsébet Nőegylet teája.** Január 14-én az Angolban levő clubhelyiségben, a mult sikerein buzdulva, a Szent Erzsébet Nőegylet ismételten megrendezi hagyományos jótékony teáját, amelyen részt fog venni Debrecen uri köre kivétel nélkül, hogy bebizonyitsa, mennyire szivén viseli szegényebb embertársának sorsát.

— **A Tiszántuli Diákélet karácsonyi száma még kapható** a trafikokban. Az igen érdekes, változatos tartalmu lap kellemes meglepetése a debreceni diákságnak. A szerkesztőség felkéri az érdeklődőket, hogy rejtvénymegfejtéseiket, közlésre szánt cikkeiket folyó hó 12-ig juttassák el a szerkesztőségbe, Bethlen-utca 72., mivel az uj szám előkészülete folyamatban van.

— **Gazdálkodó ifjak táncvizsgája a Koronában** kilencedikén szombaton este 8— óráig.

— **A Pesti Tőzsde** ujévi kettős számának vezetőcikkét Weiss Fülöp, a Kereskedelmi Bank elnöke irta. Balogh Elemér, a Hangya vezérigazgatója és mások irtak cikkeket a lapba, amelynek textil, biztositási, vegyészeti, vas- és gépipari, vidéki hitelélet rovatai is rendkivül érdekesek.

KULTURA antikváriumban (Szent Anna 3.) ifjusági iratok, képes és mesekönyvek nagy választékban.

— **Rossz a járda a Széchényi uton.** A Széchényi-uti és postakerti lakosok panaszt tettek a városnál, hogy a huszárlaktanya mellett elvezető gyalogjáró rossz állapotban van. Hepehupás, gödrös, lesülyedt és igy alig lehet rajta közlekedni. A polgármester elrendelte a járda kijavitását.

— **Ötvenezer pengőt küldött a kultuszminiszter a Tisza István-tér rendezésére.** A kultuszminiszter értesitette Debrecen városát, hogy a Tisza István-tér rendezésére, illetőleg az ott létesitendő vasbeton-medence épitésére 50.000 pengőt küldött le az egyetem gazdasági hivatalához.

Olcsó tüzifa
3.50 apritott akácfa hazaszállitva.
Szénvevőknek 3.10.
FAKERESKEDELMI Piac-u. 64.

SZINHÁZ MOZI

Vita „A torockói menyasszony körül"

A *„Debreceni Független Ujság"* cikkirója a vizkereszti lappéldányban alaposan leszedi a keresztvizet rólunk, amiatt, hogy *„A torockói menyasszony"*-ról irott kritikánkban kifogást mertünk emelni a darab faji tendenciája ellen és merészek voltunk megállapitani, hogy *Indig* Ottó ur kissé tulzott faji önérzettel népszerüsiti, avatja nemzeti hősökké a falusi zsidó korcsmárosokat. Miután pedig a cikkiró ur a jó öreg Reb Menachem Ciceszbeiszer modorában kiáltozza a fajvédelem összes büneit, azt a nevetséges vádat kockáztatja meg, hogy ez a kritika *„elvesz egy darab kenyeret a magyar színészektől, akik végtére együtt mégis csak tettek valamit a magyarságért"*.

Mivel tiz esztendőn keresztül sehogy sem sikerült a D. F. U.-val meggyőznünk egymást bizonyos faji kérdésekben, nem kiséreljük meg ezt most sem. Csak éppen azt nem értjük, hogy *Indig* ur miatt miért kell ennyire indignálódni? Ha Indig Ottó és Thury Levente együttes erővel állitják is, hogy az erdélyi *„zsidó vallású magyarság őszinte szivvel ragaszkodik magyarságához"*, ha még annyira haragosak is, hogy kétségbe merjük vonni állitásukat, mi előttünk a Herskovitsok eszményi alakjával, a magyarság iránti ama bizonyos hüség legendájával szemben ott van az erdélyi *„Országos Zsidópárt"*, a külön zsidó érdekeket szolgáló, magyarellenes *„Uj Kelet"*, az oláh elnyomók legszélsőbb imperialista pártlaira esett sok-sok ezernyi „magyar" zsidó szavazat cáfolhatatlan, letagadhatatlan ténye. És ugyanakkor, amidőn a budapesti szinházak vezetőinek jól ismert összetétele folytán egyetlen magyar szerző sem juthat abba a helyzetbe, hogy megmutathassa az érem másik oldalát is, amikor kinos gonddal ügyel mindenki, hogy magyar szinpadon egyetlen kétértelmü szó ne hangozzék el a zsidóságról, amikor azonban minden szinpadi szerző, minden köruti riporter szabadon rughat bele a magyarság eszményeibe, akkor nekünk, akik a magyar életnek egy másik posztján állunk, igenis kötelességünk a tényekre rámutatni, igenis jogunk van megvárni, hogy a zsidóság is legyen szerényebb és ne hivalkodjék a maga faji kitünőségeivel, ne magasztalja egyedül önmagát. Amig lehet részegesnek, lumpnak, kártyásnak feltüntetni a magyar dzsentrit, lehet állatian butává, önzővé, durvává torzitani a magyar parasztot, lehet kokott-figurát csinálni a magyar intelligencia asszonyaiból, de egyáltalában nem lehetséges a szinpadon véleményt mondani a zsidóság árnyoldalairól, addig a tuloldalon legyenek annyira tanitatosak, hogy ne hozakodjanak elő örökké a Herskovitsok, Blumék lelki kiválóságaival. Legyenek olyan szivesek Indig Ottó urék és egyszerüen kapcsolják ki ezt a kérdést. Lássák be, hogy nem kivánunk *„mi véres, orgoványi szagu fajvédelmi atrocitásokat"*, *csak egy kis szerénységet kérünk.*

Előljáróban ennyit el kellett mondanunk, hogy aztán teljes erővel utasithassuk vissza azt a vádat, amely szerint a mi kritikánk a magyar színészek kenyerére tör. Ennek a verejtékkel, szenvedéssel, hősi lélekkel megszolgált kenyérnek érdekében tettünk erőszakot magunkon, mikor a kifogásolt kritikában érdemén felül méltattuk Indig urat, mikor megállapitottuk, hogy *„nem tehetségtelen ember"* s a színészet érdekében szinte felhivtuk a közönséget, hogy nézze meg a darabot, hiszen *„jól el lehet mulatni rajta két és félórán keresztül"*. A Csokonai-szinház előadásáról egyenesen azt állapitottuk meg, hogy *„a becsületes szinészi munka, ambició látszik meg minden részletén"* s nem volt a darabnak egyetlen szereplője, akiről minden szépet, jót el ne mondtunk volna.

„A torockói menyasszony" ennek ellenére sem aratott akkora sikert, mint azt a Csokonai-szinház előadása, *Kardoss* Géza lelkes igyekezete, müvészi alakitása és egész társulata megérdemelte volna. A premier közönsége — azok a debrecent magyarok, erdélyi menekült székelyek —, akik az otthoni föld levegőjét, illatát várták a hangzatos cim után, akik az otthonmaradt testvérek heroszi harcának akartak részesei lenni két és félórán keresztül, és csak a *Herskovitsék*, *Blumék* nagyságát, nemes szivét, emberi érzését volt módjukban megcsodálni, némi csalódással, fanyar szájizzel távoztak előadás után.

A *Független Ujság* tehát ne igyekezzék minket odaállitani bünbakul, ne a *„véres orgoványi"* illatot szimatolja, hanem ismerje be, hogy *Indig* ur kicsit sokat adott abból a parfümből, amelynek összetételében a foghagyma dominál, s amely hetvenötször és százszor is kellemes lehet a pesti közönségnek, de nem mindig az a debreceni publikumnak.

A magyar színészek kenyere, boldogulása, sikere érdekében nem várunk és nem kérünk oktatásokat. Ezért a kitünő lelkes gárdáért mindig harcoltunk, küzdünk és dolgozunk, érdekeikre vigyáztunk legalább annyi szeretettel és annyi felelősségérzettel, mint a D. F. U. cikkirója, aki ha nem csalódunk, már a Bajadér-pörben is megmutatta, hogy mennyi joga van erkölcsbirónak és tanácsadónak lenni, mikor a magyar színészek kenyeréről van szó.

(mars.)

—

84 munka érkezett a debreceni Szinpártoló Egyesület szinmüpályázatára

A Debreceni Szinpártoló Egyesület szinmüpályázata január 1-én járt le. A pályázatra *84 mü* érkezett az elnökséghez, amelyek közül 17 mü alaki hiba miatt mellőzendő s igy 67 pályamunka kerül elbirálás alá. A közeljövőben ül össze a Szinpártoló Egyesület irodalmi bizottsága, amely a birálóbizottságot megalakitani és a müveket elbirálásra kiosztani iesz hivatott. Mindezeknek előkészitése, de főként a birálat előreláthatólag hosszu hónapok igen gondos és körültekintő munkáját jelenti a birálóbizottságra, mert az egyesület csak abszolut irodalmi értékü szindarabot fog az ezerpengős pályadijban részesiteni.

Egyes napilapok 58 beérkezett müről irtak, ez azonban a december 30.-i sorszám, mig egymagában az utolsó napon érkezett be a további 26 mü az Egyesület elnöksége cimére.

—

SZINHÁZI MÜSOR:

Január 8-án, pénteken este 8 órakor C (15) bérletben, 6, 7, 8-án mindenki számára félhelyárakkal, Kardoss Géza felléptével: **A torockói menyasszony,** vigjáték.

Január 9-én, szombaton este 8 órakor premier bérletben. Sarkadi Aladár vendégfelléptével, szigoruan csak felnőtteknek: **Jobb, mint otthon,** énekes bohózat.

Január 10-én, vasárnap d. u. 3 órakor, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, vasárnap d. u. olcsó helyárakkal, vasárnap d. u. bérletben: **Pillangó,** operett. Este 8 órakor, ugyancsak Sarkadi Aladár vendégfelléptével, szigoruan csak felnőtteknek: **Jobb, mint otthon,** énekes bohózat.

Csokonai szinház
Ma
este 8 órakor
Mindenki számára félhelyárakkal!
KARDOSS GÉZA felléptével
az idény legnagyobb sikerü prózai ujdonsága
A torockói menyasszony
Halló! Figyelem!
Sarkadi Aladár
a főváros kedvenc komikusának
2 napos vendégfelléptével.
Szenzációs bemutató!
A farsang kezdetére!
3 órás kacagás! 3 órás kacagás
Szigoruan csak felnőtteknek!
Szombat és vasárnap este 8 órakor (január 9. és 10.-én)
Jobb mint otthon
énekes bohózat.
Előkészületben:
Január 11-én: Lamberthier ur (Könyves Tóth E., Kemény L.) szinjáték. Bemutató!
Január 12-én: Opera-est. Troubadour. T. Timár Ila, K. Voith Ilonka, Szórád Ferenc és Csóka Béla vendégfelléptével.

A császárvadász

Luis Trenker önálló filmjét, „A császárvadász"-t mutatta be csütörtökön a Vigszinház-mozi. Ő a darab irója, rendezője és főszereplője. Trenker, mint kiváló turista került a filmszakmához és tanácsadóként szerepelt. Ebben az önálló filmjében a világháboru élményanyagát dolgozza fel rendkivül leegyszerüsitett, tiszta formában. Az Alpok hegyóriásai közt otthonosan mozog és a természeti erők legyőzését nem rutin filmtechnikai bravurok alkalmazásával, hanem a természet monumentális erejével teszi izgalmassá a hegytetőt védelmező császárvadászok küzdelmeit, például a felderitő őrjárat sielő rohanását. Müvészi törekvést árul el a képek beállitása is.

„A császárvadász" elsősorban turistafilm, de a mértéktartóan felvázolt háborus keret mindennapi egyszerü sorsok feltárásával emberi szépségeket is mutat. *(kd.)*

Mozik müsora
Péntek, január 8.

VIG-SZINHÁZ 5—7 és 9 6	A császárvadász, hangos filmremek, Louis Trenker főszereplése.
URÁNIA ½5—7 ½10	Mona Lisa elrablása, fősz. Willy Forst. Varieté dráma, Polly L.
APOLLÓ	Szünet.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Felsőruhavarró tanfolyamot rendeznek a Nőipariskolában

Az egyre nyomasztóbb gazdasági válság, mely az élet minden vonalán ujabb és ujabb áldozatokat kiván, arra a meggondolásra készteti az anyagi lehetőségeiben immár legszükebb térre korlátozott uri közönséget, hogy a válságból kivezető utat saját erejének bekapcsolásával, az önsegités elvének gyakorlati alkalmazásával igyekezzék megtalálni.

Áll ez a kényszerü megállapitás elsősorban a női öltözködés kérdésére, mely valósággal problémává sulyosodik, ha a divattal való lépéstartás és az egyre laposodó pénztárcák összeegyeztetéséről van szó.

Miből? Erre a valóban fogasnak látszó kérdésre kivánt a helybeli Nőipariskola igazgatósága a változott viszonyok helyes felismerésére való szerencsés érzékkel megfelelni, amikor január 15-i kezdettel egy felsőruhavarró tanfolyam szervezését határozta el, azt a kivételesen kedvező lehetőséget biztositván városunk női társadalmának, hogy a felsőruhavarrás, tehát: utcai, alkalmi és estélyi ruhák előállitásának összes elméleti és gyakorlati ismereteit — egy 5 hónapos tanfolyam keretében, heti 4 délutánon át — teljes tökéletességgel és a legmodernebb oktatási elvek alkalmazásával elsajátithassa.

Az eredmény frappánsan meglepő: a tanfolyamon résztvevők pár hónap alatt összes ruhaszükségleteiket önállóan, saját maguk állitják elő a legkifogástalanabb kivitelben, egyéni izlésük és elgondolásuk szerint, de aránytalanul olcsóbban, mint eddig.

A tanfolyam vezetésére Oláh Irmát, az iskola kitünő szaktanárát, a városszerte ismert kiváló divattervezőt és jeles pedagógust sikerült megnyerni, akinek személyes vezetése és páratlan szaktudása a tanfolyam eredményét már előre is garantálja.

Sajnosan kell azonban konstatálnunk, hogy a tanfolyam korlátozottsága (mindössze csak 20 jelentkező vehető fel) előreláthatólag kényszerü határokat von a jelentkezések számszerü eredményének, — ez a korlátozás azonban épen az elérni szándékolt taneredmények célját szolgálván, — saját jól felfogott érdekében cselekszik, aki sorrendi előnyét az iskola igazgatóságánál jelentkezéssel (Nőipariskola, Burgondia-u. 1.) haladéktalanul biztositja.

A tanfolyam díját az igazgatóság mélyreható szociális érzékkel mindössze 50 pengőben állapitotta meg, mely összeg azonban havi 10 pengős részletekben is törleszthető.

300/1932. V.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város közönségét, hogy a városrendezési célok előmozditása érdekében a m. kir. pénzügyminiszter ur a rendkivüli ideiglenes házadómentességről szóló 1929 évi XXIX tc. 6. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg 1931. évi december hó 28-án kelt 157204—1930. VII. a. sz. leiratával megengedte, hogy a Degenfeld-téren a szabályozási vonalra épitendő legalább három emeletes uj házak, — a Déri-térre nyiló homlokzattal épitendő legalább kétemeletes uj házak — amennyiben azok leg később az 1933. év végéig teljesen lakható állapotba helyeztetnek — az 1929. évi 49704. sz. m. kir. pénzügyminiszteri rendelet IV. és V. pontjaiban megallapitott általános feltételek mellett harminc évi rendkivüli ideiglenes házadómentességben részesitessenek. Az ezen területeken felsorolt épületeket, amennyiben a kitüzött határidőn belül emeltetnek, 25 évi községi pótadómentesség illeti meg.

A fent hivatkozott 1929. évi 49704. sz. m. kir. pénzügyminiszteri rendelet IV. és V. pontjaiban megállapitott általános feltételek a következők:

1. A vizvezetékkel és csatornával ellátott utcákban emelt uj épületekben a kétszobás és ennél nagyobb lakások vizöblitéses klozettel és fürdőszobával látandók el. 2. Minden alapfalon a földszinti padló alatt 15 cm. mélységben vizmentes szigetelő réteg alkalmazandó. Szigetelő rétegül közönséges kátránypapir nem alkalmazható. 3. Azoknál a lakóhelyiségeknél, amelyek alápincézve nincsenek, a padlóburkolat alatt 10—15 cm. vastag betonburkolat alkalmazandó.

A rendkivüli ideiglenes házadómentesség kedvezménye a lebontott épületek helyére emelt uj épületek egész terjedelmére kiterjed. Debrecen, 1932 január hó 5. **Polgármester.**

TESTEDZÉS

Sulyos vereséget szenvedtek a Csikó-profik Stuttgartban

A válogatott Csikó—profiknak győzelmi sorozata szerdán Stuttgartban megszakadt. A magyar csapat 5:0 arányban sulyos vereséget szenvedett a Délnémet válogatottól.

A lehetetlen mély agyagos sár eleve halálra itélte a finomkodó stilusu, észszerü futballt játszó magyar csapatot.

A nagyobb fizikumu, robusztus germán legénység jobban birta szüsszel a dagasztást s győzelme a cinege hüsu magyar fiukkal szemben egy percig sem volt kétséges.

A profi válogatott utolsó mérkőzését vasárnap Mannheimban játsza.

Magyar csapatok külföldön

Vizkereszt napján a turázó magyar csapatok eredményei:

Fulda: Ferencváros— Borussia FC 5:2 (5:0)

Bergamo: Kispest—Atalanta 3:1 (1:0)

Vigevano: A. S. Vigevano—Budai Budai „11" 1:0 (0:0)

Pádua: A. S. Padovi—Szeged FC 8:4 (3:1).

A III. kerület—Sabaria—Bocskay turaegyüttese Franciaországban

Az első mérkőzésén, amely január 9-én lesz Nantesben, a következő összeállitásban áll ki a három csapat kombináltja:

Vermes — Kovács I., Biró — Beretvás, Lutz, Magyar — Fenyvesi, Zilahy, Teleky, Lengyel, Belkó.

A DTE futballistái hétfő este 7 órakor kezdik meg tornatermi tréningjeiket a Magoss György-téri tornacsarnokban. A vezetőség kéri az összes játékosok megjelenését.

Junior kardverseny Budapesten

Országos junior kardverseny volt tegnap a Honvéd-utcai polgári iskolában az Elektromos SC rendezésében. Nagyon sok versenyző indult. A tizes döntőben egyenrangu ellenfelek küzdelméből kétszeres holtverseny után Kerekes József (Hungária) került ki győztesen, 2. Bujnovszky (LASE), 3. Rónai (MAC), 4. Palócz (LASE), 5. Gadó (NVC).

HAJDÚFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti:
MEISSNER KÁROLY,
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára.

Alig változtak az árak a terménytőzsdén

A készáruvásáron a buza és a rozs 10—10, a zab 25 fillérrel olcsóbbodott és a határidőpiacon is voltak kisebb árcsökkenések, amelyek azonban csak 8—10 fillért tettek ki. Arra való tekintettel, hogy az export stagnál és hogy a malmok alig vásárolnak buzát, a határidőpiacon eleinte élénkebb lebonyolitási törekvés volt észlelhető. Az alacsonyabb árfolyamoknál azonban a piacra jutó árukinálatot felvették.

Egy magánbankár érdekeltségéhez tartozó bank részvénytársaság volt a vevő a határidőbuzára s a piac becslése szerint körülbelül 50—60 kötés határidő-buzát vásárolt. A márciusi rozsnál 17 fillér volt az árcsökkenés, mig a májusi tengeri 16 fillérrel javult. A készáru-tengerinél is 10 filléres drágulás keletkezett, mert az utóbbi napokban keletkezett árcsökkenések miatt a készáru kinálata csökkent.

A lisztárak nem változtak.

Debreceni termény- és takarmánypiaci árak:

Buza 10.30—10.50, Bozs 10.80—11.00 Boletta, Árpa 16.00, Tengeri 12.80—13.00, Lucerna 11.00—15.00, Széna 7.00—7.50, Bükköny 10.00, Szalma 200—220, Takarmányrépa 2800—3000.

Borju kilogrammonként 65—90 fill. Tehén 48—52. Ökör 48 fillér.

Fajkakasok kedvezményes kiosztása. A Debreceni Gazdasági Egyesület ezuton közli tagjaival, hogy az előjegyzett vörös izlandi tenyészkakasok megérkezése szombatra várható. Felhivja az előjegyzésben résztvevőket, hogy a kakasok átvétele végett az egyesület titkári hivatalát január 9-én, szombaton délelőtt 10 és 12 óra között felkeresni szivesked-jenek.

RÁDIÓ

Péntek, január 8.

9.15: Hangverseny. Közreműködik: Domány Sári (ének), Ragyóczy Joli (zongora) és Kálmán Mária (hegedü). Zongorán kisér Polgár Tibor. 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 4.00: Divattudósitás. Szunyoghné Tüdős Klára előadása. 5.00: A hangosfilm és a közönség. Lohr Ferenc előadása. 5.35: A Weidinger szalónzenekar hangversenye. 1. Kossuth nyitány. 2. A királynő táncolni akar, keringő. 3. A koldusdiák, egyveleg. 4. Angol keringő. 5. Kálmán Imre: Ma önről álmodtam, tangó. 6.45: Gyorsirótanfolyam. 7.15: A Törekvés Dal-, Zene- és Önképző-Egylet férfikarának hangversenye. Vezényel Kiss Károly. 1. Fordal. 2. Finn dal. 3. Tengerész a szénégetők között. 4. Táncdal. 5. Pásztordal. 6. Őrségen. 7. Liliomszál. 8. Szeretem én. 9. Hullámzó Balaton tetején. (Sztojanovits átiratában.) 10. Kék nefelejts... (Sztojanovits átiratában.) 11. Dienzl—Endrődy: Liliomszál. 12. Két régi magyar dal. 13. Demény: Szerenád. 14. Majláth—Török: Malcolm felett. 15. Dr. Horváth—Farkas: Őszi magyar ének. 8: A rádió külügyi negyedórája. 8.20: Gramofonhangverseny. Magyar táncujdonságok és dalok. 1. Meg kell, hogy érezd. 2. Az nem lehet, hogy engem elfeledjtsen. 3. Megüzenem én az édesanyádnak. (Szedő Miklós.) 5. Nem vagyok az első. (Szedő Miklós.) 5. Kicsi fehér meszelt szoba. (Cselényi József.) 6. Virágos május elsején. (Szedő Miklós.) 8. Én már mindezen tul vagyok. (Szedő Miklós.) 9. Ne hullasson könnyet. (Lábass Juci és Szedő Miklós.) 10. Csak egy, amire kérem, tangó. (Szedő Miklós.) 8.45: A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye a Zenemüvészeti Főiskola nagytermében. Karnagy: Krips József, a karlsruhei opera főzeneigazgatója. Szünetben, körülbelül 10: Időjelzés, hirek, időjárásjelentés. A hangverseny után: Rácz Béla és cigányzenekarának zenéje a Pannonia szállóból.

APRÓ HIRDETÉSEK

Betöltendő állás nőknek

Főzni tudó
mindenes bejárónő keresteltik. Cselédkönyvvel jelentkezés délelőtt Erdősor 9. 63

Mindenes
bejáróleány felvételtik. Hajó-u. 5. 55

Bejárónőt
reggel 7 órától délután 2-ig felveszek. Mandel, Busi-u. 21. 163

Bejárónőt
keresünk orvosi rendelőbe. József kir. herceg utca 50. 171

Betöltendő állás férfiaknak

Egy
nős, családos fejő ember felvételtik, szinte egy kocsisnak való is, reggel 9 órakor jelentkezhet Kossuth-utca 28 66

Füszerszakmában
vidéken bevezetett ügynököt azonnali belépésre felveszek. Friedmann Simon Széchényi 6. 188

9774—931. vh. Pk. II. 6062—928.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Elárverezek Nagylétán a szeszfőzdében 1932. január hó 9-én délután fél 3 órakor 2205 pengőre becsült ingóságokat, u. m. főzőüstök, hordók stb.

Debrecen, 1931. december hó 3-án.

Lőrinczi Endre
kir. bir. vhtó.

Férfiszabók
figyelmébe, kik szállitási nadrágkészitést vállalnak, jelentkezzenek: Péczeli-u. 8. 173

Nyugalmazott
köztisztviselő, vagy állásnélküli magántisztviselő megfelelő keresetre, illetve alkalmaztatásra tehet szert. — Érdeklődés 12—1 óra között, Piac-u. 81. sz., I. em. lépcsőtől balra. 32

Állást kereső férfiak

Feltétlen
megbizhatóságu, nagy munkabirásu, ügyes siketnéma pék-, szabó-, cimfestősegédet kihelyez a siketnémák intézetének igazgatósága. 170

Butorozott szoba

Butorozott
szoba, különbejáratu, egyszerübb azonnal kiadó. Nap-utca 4. 52

Különbejáratu
csinosan butorozott utcai szoba, fürdőszobahasználattal, egy-két személy, esetleg házaspár részére kiadó. Püspöki-palota, II. e., 17. sz. 151

Lépcsőházi
feljárattal utcai butorozott szoba kiadó. — Rákóczi 9. 47

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó. Batthyány 14., keresztépület. 42

Központban
csinosan butorozott utcai szoba fürdőszobahasználattal egy-két személy részére kiadó. Hatvan-u. 1., II., 17. 2430

Különbejáratu
utcai csinosan butorozott szoba január 15-re kiadó. Kigyó-u. 36. 11

Kiadó lakás

Kiadó
két szoba, fürdőszoba mellékhelyiséggel. Boross 15. 57

Két szoba
előszobával kiadó. Irodának, rendelőnek alkalmas. Burgondia 5. 59

Nap-utca 3. szám
alatt udvari szép lakás, 2 szoba, konyha s mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó. 164

Szoba-
konyhás lakások kiadók. Erzsébet-utca 31. 165

Rendelőnek,
irodának 2 utcai szoba központon kiadó. Cim a kiadóban. 166

Kiadó
orvosi rendelőnek az Arany Bikával szemben két vagy több uccai emeleti szoba májusra. — Kapubejárat, Csapó-u. 1 Bővebbet helybeli házmesternél 10

Villalakás,
6 szobás, modern komfortal május 1-ére kiadó. Értekezhetni Kossuth u. 15. 4455

Kiadó
két szoba, konyha, spejz Boldogfalva-u. 6 27

Ajánlat

Zálogcéduláért,
lejártakért is, mindennemü tárgyról legtöbbet fizetnek Csapó-u. 14., keresztépület. 4695

Tükrök,
csiszolások, foncsorozások legolcsóbban Sipkovitsnál, Nagyváradutca 15., telefon 356. 2852

Férfiöltöny
vegytisztitása és vasalása 4 P Weisz, Arany János utca 9. 4192

Rozskenyér-
különlegesség kilója 30 fillér. Péksüteményeket naponta kétszer frissen kaphatók a Galambsütőde ujonnan megnyilt lerakatában, Püspöki palotában. Zsurkenyér megrendelhető. Uradalmi teljes tej literje 24 fillér. 156

Ingeket,
gallérokat legszebben, legolcsóbban tisztit budapesti képviselet. — Kossuth-utca 15., volt Simonffy-utca 7. 4697

Üzlet, mühely, raktár

Kossuth-utca
elején szép, forgalmas 2 üzlethelyiség február 1-re kiadó. Kossuth-utca 8. 65

Üzletberendezéshez
szükséges deszkát megvételre keresek. Piac 9. Bőrüzlet. 162

Virágzó,
hirneves, nagyforgalmu s jól jövedelmező italmérés betegség miatt bérbeadó. Megfelelő biztositékkal rendelkezők cimét kérem Debreceni Független Ujság kiadójába „Biztos jövő" jeligére. 172

2 nagyobb
szoba irodának vagy mühelynek kiadó. — Piac 66., vendéglő. 26

Dráma vér nélkül

— Kis regény. —

Irta:
BENKE TIBOR.

17.

— Vajjon hibáztathatom-é érte? Büne-e a napraforgónak, hogy a nap felé fordul? Bün-e az ifjuságnak, hogy a májust szereti, az igéretet, a bimbót, a sajtelmet és nem a kalásztermö nyár bizonyosságát? ... De hiszen szeretett! Az enyém volt minden gondolatával, egész odaadásával!... Mikor vesztettem el... Uristen, mikor?...

Az ujság ott hevert előtte az iróasztalon. A hirmadarak fekete betüsorokban gubbasztottak. Szinte csupa szomoru hir. Emberi lelkek összeomlása, életek eldobása rövid kis hirekben. Ki tudja, mennyi kin, szenvedés, csalódás, keserüség rejtőzik mögöttük? Ki tudja, hányszor próbáltak a szerencsétlenek ujra, meg ujra talpraállani? Hogy nyujthatták vergődő kezüket a segitség után és nem fogta meg senki, senki. Somogyi professzor tekintete cél és értelem nélkül futott a sorokon végig. Csak a szemével olvasott. A lelke, az értelme a maga szomorú és feleletet kereső kérdéseivel vivódott, — hasztalanul.

Az apró, az idegen emberek drámái mégis megelevenedtek a lelkében, ha homályosan is.

Milyen különös, — gondolta —, akármilyen nagy fájdalom borul is az ember lelkére, az emberi társaságból mégsem tudja magát kiszakitani. Nem mehet el teljesen közömbösen a másik ember drámája mellett. Ez az emberi közösség gyökere... Egy nap hirei és mennyi különböző ember tragédiája van bennük. Mintha csak Madách tragédiájának a londoni jelenete elevenedne meg. A világtól, az élettől elbucsuzók néhány rövid mondatban elmondják kis sorsuk szenvedéseit, azután elköszönnek... Elmennek...

— Ugy ideillik közéjük az én nevem is a Vajda-tanulmány alatt.

Ez a gondolat először megijesztette, aztán kacérkodni kezdett vele:

— Miért ne illene? Ők is emberek, — én is. Ők is szenvedtek, — én is szenvedek. Az emberek közös vonásai között a szenvedés a domináns. Ennek van a legtöbb szine, a legszélesebb skálája. Ebben vagyunk legegyformábbak. Egyelőre még itt diszeleg a nevem a tárcarovatban, de ki tudja, holnap, vagy holnapután talán már a rendöri rovatban szerepel? Milyen furcsa is volna. Milyen nagyot néznének az ismerösök, a tanitványok. Némelyik talán sajnálna is...

Hirtelen magához tért és a szégyen arcába kergette a vérét.

— Mi van velem? Nekem támadnak ilyen gondolataim? Nekem, akinek a józanság mellett megvan mindenem?... Vagy talán megsinesen meg?...

Kopogtattak az ajtón. A szobalány jelentette, hogy a szolga könyveket hozott a könyvtárból.

— Küldje be, — rendelkezett a professzor.

Csakhamar nagy halom könyv került az iróasztalra. Dramaturgiai dolgozatok, tanulmányok és a huszadik század nevezetesebb drámái. Somogyi orofesszor lázas szeretettel rakosgatta őket csoportokba. Ebben a pillanatban minden más kiesett a lelkéből. A tudós lelkesedésével adta át magát a kutatás gyönyörüségének. Külön csoportba rakta a történeti drámákat. Külön azokat, melyekben a hős a társadalmi-, vagy a világrenddel kerül összeütközésbe és ezért kell elbuknia. Ezek közül kiválogatta azokat, melyekben a hősnek életével kell fizetnie.

(Folytatjuk.)

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kossuth-utca
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Piac-utcai
üzlethelyiség kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten két tágas szobából álló lakás, irodának, üzlethelyiségnek rendkivül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1928

Lakás és szoba kereslet

Magános
nőnél keres tiszta lakást jól kereső uriember. Rádióm van. Cimet „Vigkedélyü" jeligére a kiadóba. 176

Oktatás

Világ-Jamboree
Gödöllőn. Debreceni cserkészek tanuljatok angolul, ugyszólván ingyen tanit „Helen Society", Simonffy-u. 11. 4967

Élelmiszer, ital

Bor
kitünő zamatu 44 fillér, 5 liter vételnél Dénesnél, Cegléd-u. 22. 2477

Házibor,
sajáttermésü, tiszta, 50 fillér, literenként kapható. Böszörményi-ut 45. sz. 4961

Eladó állatok

Liba,
nagyobbfajta, eladó magnak vagy hölteni Kossuth-utca 51. 68

Egy
100 kilós sertésnek fele eladó. Dégenfeld-tér, 3. sor, 34. 67

Eladó
két darab kövér sertés. Vargakert, Délisor 7. szám. 56

Kereslet

Trafikom
nagyobbitásához pénzes társat keresek. Cim: Szántó Dániel, Petőfi-tér, 9-es számu vasutas. 54

Pénzes
társat keresek nyári vendéglő- és tejivóhoz. Cim a kiadóban. 167

Könyverjesztéshez
nagy ismeretséggel rendelkező bevezetett ügynökök kerestetnek. — Nyolc pengő kaució feltétlenül szükséges. Gyakorlat nélküli egyénekkel nem tárgyalunk. Értekezni lehet délután 3—4 óra között Debreceni Ujság szerkesztőségében, József kir. h.

Eladó ház

Eladó
szabadkézből Piac-utca 66. számu ház. Értekezni ugyanott a vendéglőben. 4959

Bérpalota
piac-téren, óriási boltokkal, husz lakással, mühelyekkel, gyárhelyiséggel. Családi ház három utcai lakással. Nagy üzletház Csapó legelején szabadkézből olcsón eladó. Csapó 11. Sümeginél. 2502

Hangszer

Zongora
bérbe kiadó. Burgundia 5. 60

Butorok

Eladó
jutányosan iróasztal és más irodai felszerelés. Cim a kiadóban. 153

Kétszobás
lakásberendezés betegség miatt eladó, ugyanott házaspár vagy nő lakást kaphat. Bocskay tér, I. épület, III., 7. 41

Eladó ingóság

Bőrkabát,
női középtermetre olcsón eladó. Hüvelyes-utca 10., fszt. 152

Eladó
menyasszonyi ruha fátyollal, koszoruval, lakcipővel. Csap-utca 17. 61

Eladó
szánkótalp 6 sukkos szekér alá való. Sarok-utca 18., Kovácsnál. 173

Uj zsakettöltöny
és nagyon jó karban levő frakköltöny eladó. Megtekinthető Füstös Mihály szabómesternél, Piac-utca. 169

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÖZÖ igazgató. Nyomdavezető VARGA ENDRE.